

Υποκείμενα Φροντίδας και Φροντίδα Εαυτού: Πρόσφυγες στην Ελλάδα των Αρχών του 21^{ου} αι.

Περίληψη Διατριβής Χριστίνα Γεωργιάδου

Η παρούσα έρευνα εστιάζει σε μηχανισμούς υποδοχής και φροντίδας προσφύγων όπως οργανώθηκαν και εξελίχθηκαν στην Ελλάδα τις δυο πρώτες δεκαετίες του 21^{ου} αιώνα. Παρακολουθεί διαδικασίες στέγασης, ιατρικής περίθαλψης, ψυχοκοινωνικής υποστήριξης και νομικής αρωγής, ως διατεταγμένα συστήματα επαναλαμβανόμενων πρακτικών που οργανώνονται από θεσμικούς φορείς (κυβερνητικούς, μη-κυβερνητικούς, εθνικούς ή υπερεθνικούς) και επιδιώκει να απαντήσει στο ερώτημα: Τι είδους υποκείμενα κατασκευάζει η φροντίδα όταν επιτελείται από θεσμικούς μηχανισμούς; Η έννοια της φροντίδας, όπως έχει εμπλουτιστεί μέσα από τις φεμινιστικές σπουδές, τις σπουδές της αναπηρίας και πιο πρόσφατα τις προσφυγικές σπουδές αποτελεί μια έννοια πυκνή για να προσεγγίσει κανείς τη σχέση με την ετερότητα, όπως εκδηλώνεται στην Ελλάδα τις δυο δεκαετίες στις οποίες η έρευνα αναφέρεται. Παράλληλα με τις θεσμικές εκδηλώσεις της φροντίδας, η έρευνα χαρτογραφεί εκδηλώσεις «επιμέλειας εαυτού», μηχανισμούς και πρακτικές που χρησιμοποιούν οι πρόσφυγες για να επιδιορθώσουν οικείους κόσμους που έχουν διαρρηχθεί. Για το σκοπό αυτό χρησιμοποιεί την προβληματική της καθημερινής ζωής, όπως προτάθηκε από τον Lefebvre (2008) και τον de Certeau (1988), οι οποίοι με διαφορετικό τρόπο προσπάθησαν να αναδείξουν τις απελευθερωτικές και δημιουργικές δυνατότητες της καθημερινότητας. Μέσα από την παρατήρηση των προσφύγων στους πολυεπίπεδους κόσμους της καθημερινότητάς τους αναζητούνται οι μορφές της φροντίδας του εαυτού αλλά και ο τρόπος με τον οποίο οι «ίδιες» πρακτικές αλληλεπιδρούν διαλεκτικά με τις «έξωθεν» πρακτικές φροντίδας, αυτές που προέρχονται από κρατικούς και μη κυβερνητικούς μηχανισμούς.